

DECIZIE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Mile Com”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Agenției pentru Eficiența în Energetică împotriva Societății cu răspundere limitată „Mile Com” cu privire la încasarea datoriei, a penalității, dobânzii de întârziere și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea Societății cu răspundere limitată „Mile Com” privind eşalonarea plății taxei de stat și a restituit apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Mile Com”,

c o n s t a ț ă :

La 17 iunie 2015, Agenția pentru Eficiență în Energetică a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată „Mile Com” cu privire la încasarea datoriei, a penalității, dobânzii de întârziere și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Agenția pentru Eficiență în Energetică a indicat că, la 12 decembrie 2013, pârâul SRL „Mile Com”, în calitate de beneficiar și SRL „Novateh” în calitate de furnizor au încheiat și semnat contractul nr. 4-2013, privind implementarea programului de susținere și dezvoltare a sectorului procedurii combustibilului din biomasă solidă în Republica Moldova. Încheierea contractului nominalizat a fost posibil, deoarece conform p. 4.1 și 4.2 din contract Agenția pentru Eficiență Energetică și-a asumat obligația să achite echipamentul livrat de furnizor către beneficiar conform specificației la contract, iar beneficiarul/pârâul SRL „Mile Com” și-a asumat obligația să primească în proprietate utilajul de producere a biomasei să achite către reclamant, tranșele în termenele stabilite în pct. 5.5 din contract, care stipulează că 20% sau 147744 lei se achită până la 27 decembrie 2013, alte 20% sau 147744 lei MDL se achită până la 12 decembrie 2014, 30% sau 221616 lei se achită până la 12 decembrie 2015 și încă 30% sau 221616 lei se achită până la 12 decembrie 2016, în total suma de contractului conform pct. 5 din contract constituie 738720 lei. La data de 10 martie 2014, furnizorul SRL „Novateh” a livrat utilajul instalat către pârâul SRL „Mile Com”, în condițiile prevăzute de contract, fapt confirmat prin actul de predare-primire nr. 4 din 10 martie 2014, semnat de

părțile contractante. Menționează că pârâtul cu rea credință nu și-a onorat obligațiunile contractuale în termenul stabilit și până în prezent a achitat doar o tranșă în sumă de 147744 lei, iar tranșa a doua în mărime de 147744 lei, care urma a fi achitată până la 12 decembrie 2014, nu a fost achitată. De asemenea, în cazul în care pârâtul nu va executa plățile în mărimea și termenele prevăzute în pct. 5.5 din contract, ultimul, conform pct. 5.7 din același contract s-a obligat să plătească o penalitate în mărime de 0,2% din valoarea datoriei pentru fiecare zi de întârziere. Astfel, prin neachitarea datoriei de 147744 lei, pentru perioada de la 12 decembrie 2014 până la 12 iunie 2015, adică -182 zile, a acumulat o penalitate în sumă de 53778 lei. Somație în adresa pârâtului a fost expediată doar cu scopul de a soluționa cazul pe cale extrajudiciară, însă pârâtul nu și-a onorat obligațiunile contractuale până în prezent.

Solicită reclamantul Agenția pentru Eficiență în Energetică încasarea de la SRL „Mile Com” a datoriei în sumă de 147744 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 14820, 95 lei, penalității în sumă de 53778,83 lei, precum și cheltuielile de judecată în mărime de 7000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Hîncești din 22 decembrie 2015 acțiunea a fost admisă parțial. A fost încasat de la SRL „Mile Com” în beneficiul Agenției pentru Eficiență în Energetică suma de 147744 lei cu titlu de datorie, 14820 lei cu titlu de dobândă de întârziere, 53778,83 cu titlu de penalitate și 5000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă.

La 20 ianuarie 2016, SRL „Mile Com” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Hîncești din 22 decembrie 2015, solicitând admiterea acestuia, scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 28 martie 2016 nu a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Mile Com” și a acordat apelantului SRL „Mile Com” termen pînă la 03 mai 2016 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume depunerea unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. A fost fixată ședința de judecată pentru examinarea chestiunii privind primirea în procedură a cererii de apel și examinarea cererii privind scutirea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, pentru data de 05 mai 2016, ora 14.00. S-a explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel declarate de SRL „Mile Com”. A comunicat apelantului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 600 lei până la 26 iulie 2016, ora 11.00. A explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele va fi restituită (f.d. 106-108).

La 19 iulie 2016, SRL „Mile Com” a depus cerere cu privire la eșalonarea plății taxei de stat pe un termen de 60 zile, invocând că societatea se află într-o stare materială dificilă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016 a fost respinsă cererea SRL „Mile Com” privind eşalonarea plății taxei de stat și a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Mile Com”.

La 04 august 2016, SRL „Mile Com” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecarea în instanța de apel.

Recurentul, SRL „Mile Com” în motivarea apelului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece la emiterea acesteia au fost încălcate normele de drept procedural și anume pricina a fost examinată în absența apelantului, care a fost lipsit de dreptul la apărare, îngrădit principiul contradictorialității, toate robele și argumentele intimatului fiind acceptate în raport cu ale sale.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că, încheierea instanței de apel este pronunțată la 26 iulie 2016, iar la 04 august 2016 SRL „Mile Com” a declarat recurs.

Astfel, instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe din 22 decembrie 2015, la 20 ianuarie 2016, a declarat apel SRL „Mile Com”, solicitând totodată și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Mile Com” din motiv că în cererea de apel nu au fost indicate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, fiindu-i acordat apelantului termen pînă la data de 03 mai 2016 pentru înlăturarea neajunsurilor menționate.

Ulterior, prin încheierea din 28 iunie 2016 Curtea de Apel Chișinău a respins cererea SRL „Mile Com” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel depuse din motiv că apelatul nu a anexat dovada de achitare a taxei de stat, fiindu-i acordat apelantului termen pînă la 26 iulie 2016, ora 11.00 pentru înlăturarea neajunsurilor menționate.

La 19 iulie 2016, SRL „Mile Com” a depus cerere cu privire la eşalonarea plății taxei de stat, prin care a solicitat eşalonarea plății taxei de stat pe un termen de 60 zile, invocând starea materială dificilă a apelantului.

Ulterior, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 26 iulie 2016 a respins cererea SRL „Mile Com” cu privire la eşalonarea plății taxei de stat și a restituit apelul declarat de către SRL „Mile Com” în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În temeiul art.3 alin.(1) lit.a) și lit.j) al Legii taxei de stat, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 3% din valoarea acțiunii. Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești în cazul litigiilor cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 75% din taxa calculată din suma contestată.

În conformitate cu art. 86 alin. (1) CPC, pînă la etapa dezbaterilor judiciare, judecătorul sau instanța judecătorească soluționează cererile părților privind amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat ținând cont de situația lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanța scoate cererea de pe rol.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Cu referire la normele de drept citate instanța de recurs consideră întemeiată soluția instanței de apel, dat fiind faptul că SRL „Mile Com” nu este scutit prin lege de la plata taxei de stat, persoana fizică sau juridică poate fi eșalonată de la plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei, doar dacă a solicitat scutirea sau eșalonarea taxei de stat cu prezentarea probelor în acest sens.

Conform jurisprudenței CEDO pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, și în special în cazul în care justițiabilul invocă situația financiară dificilă, instanța urmează să analizeze circumstanțele cauzei în vederea constatării capacității acestuia de a achita taxa de stat.

Astfel, la depunerea apelului SRL „Mil Com” nu a prezentat nici un înscris care ar determina starea materială precară a sa, din care considerente instanța de apel întemeiat a dispus de a respinge cererea SRL „Mile Com” privind eșalonarea pe un termen de 60 zile de la plata taxei de stat și a restituit cererea de apel depusă de ultimul.

Prin urmare, instanța de apel a procedat în strictă conformitate cu legea, iar alte soluții ulterioare nu a putut adopta, decât de a nu restitui cererea de apel, deoarece recurentul nu a achitat taxa de stat stabilită de instanța de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în jurisprudența degajată că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka contra Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel recurentului SRL „Mile Com”, or,

acesta nu s-a conformat dispozițiilor încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016, și nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în termenul stabilit.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs constată că nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că instanța de apel a examinat pricina în absența sa și că i s-a îngrădit dreptul la apărare, or din materialele pricinii rezultă cu certitudine că reprezentantul recurentului a cunoscut despre ședința de judecată din 26 iulie 2016, fapt confirmat prin recipisa semnată de ultimul la 28 iulie 2016 (f.d. 109).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Mile Com”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Agenției pentru Eficiența în Energetică împotriva Societății cu răspundere limitată „Mile Com” cu privire la încasarea datoriei, a penalității, dobânzii de întârziere și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru